

Program
RURALNOG RAZVOJA

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
Europa ulaže u ruralna područja

**Za provedbu intervencije 77.03. Potpora za EIP operativne skupine iz Strateškog plana
Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. – 2027.**

Suradnja – Potpora za EIP operativne skupine

Projekt:

**„Očuvanje i komercijalizacija proizvoda izvorne pasmine peradi –
križevačka kukmica“ (VUK-Kukmica)**

Izvešće o provedbi aktivnosti u Fazi 2

Razdoblje provedbe aktivnosti: **travanj 2025. – ožujak 2026.**

Naziv aktivnosti:

12. Ispitivanje kvalitete mesa i jaja

Nositelj aktivnosti:

Veleučilište u Križevcima

Opis provedene aktivnosti

U sklopu projekta VUK-Kukmica provedena su ispitivanja kvalitete mesa i jaja pasmine Križevačka kukmica radi procjene njihovih fizikalno-kemijskih, tehnoloških i nutritivnih svojstava te stvaranja stručne podloge za njihovu daljnju valorizaciju i komercijalizaciju.

Ispitivanje kvalitete mesa obuhvatilo je određivanje osnovnih pokazatelja kakvoće na odabranim anatomskim regijama, uključujući boju mesa, pH vrijednost i sposobnost zadržavanja vode, kao i analizu osnovnog kemijskog sastava mesa: udjela vode, sirovih bjelancevina, ukupne masti i pepela. Dodatno je utvrđen profil masnih kiselina u mesu, pri čemu je analiziran sadržaj zasićenih (SFA), jednostruko nezasićenih (MUFA) i višestruko nezasićenih (PUFA) masnih kiselina, što omogućuje detaljniju procjenu nutritivne vrijednosti mesa Križevačke kukmice.

Ukupno je ispitano po 80 uzoraka bijelog i 80 uzoraka tamnog mesa na sljedeće pokazatelje kvalitete mesa: boja mesa, pH, sposobnost zadržavanja vode te po 20 uzoraka bijelog i 20 uzoraka tamnog mesa na osnovni kemijski sastav i sadržaj masnih kiselina. U planu aktivnosti navedeno je da će biti poslano po 8 uzoraka bijelog i 8 uzoraka tamnog mesa za određivanje osnovnog kemijskog sastava i sadržaja masnih kiselina. Iz navedenog je vidljivo da je ova aktivnost i više nego ostvarena. Analiziran je veći broj uzoraka od planiranog kako bi se

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
Europa ulaže u ruralna područja

povećala reprezentativnost uzoraka, statističku snagu i pouzdanost dobivenih rezultata s ciljem unapređenja znanstvene vrijednosti.

Tablica 1. Određivanje kvalitete mesa

Materijal / uzorak	Skupina pokazatelja	Parametri	Broj uzoraka
Meso – bijelo (prsno)	Fizikalno- tehnološka svojstva	Boja mesa, pH, sposobnost zadržavanja vode	80
	Osnovni kemijski sastav	Udio vode, sirove bjelančevine, ukupna mast, pepeo	20
	Masnokiselinski profil	Zasićene (SFA), jednostruko nezasićene (MUFA), višestruko nezasićene (PUFA) masne kiseline	20
Meso – tamno (batak/zabatak)	Fizikalno- tehnološka svojstva	Boja mesa, pH, sposobnost zadržavanja vode	80
	Osnovni kemijski sastav	Udio vode, sirove bjelančevine, ukupna mast, pepeo	20
	Masnokiselinski profil	Zasićene (SFA), jednostruko nezasićene (MUFA), višestruko nezasićene (PUFA) masne kiseline	20

Kod jaja je ispitana fizikalno-kemijska i nutritivna kvaliteta, pri čemu su utvrđeni masa jaja, indeks oblika, udio ljuske, bjelanjka i žumanjka, Haughove jedinice (HJ) te pH bjelanjka i žumanjka kao važni pokazatelji unutarnje kvalitete jaja. Ukupno je ispitano po 10 jaja za svako istraživano jato (ukupno 240 jaja).

Uz navedene pokazatelje, kod jaja je određen i osnovni kemijski sastav, uključujući udio vode i pepela, ukupne masti i ukupnih bjelančevina, kao i sadržaj zasićenih masnih kiselina u svrhu procjene prehrambene vrijednosti proizvoda. Ukupno je ispitano 13 uzoraka, a predviđeno je bilo 8 uzoraka. Analiziran je veći broj uzoraka od planiranog kako bi se povećala reprezentativnost uzoraka, statističku snagu i pouzdanost dobivenih rezultata.

Analize kemijskog sastava mesa i jaja provedene su u ovlaštenim laboratorijima Hrvatskog veterinarskog instituta u Križevcima i Zagrebu, čime je osigurana pouzdanost, standardiziranost i usporedivost dobivenih rezultata, a ostali pokazatelji ispitani su od strane djelatnika VUK-a.

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
Europa ulaže u ruralna područja

Dobiveni rezultati doprinose boljem razumijevanju proizvodnih svojstava i kvalitete proizvoda Križevačke kukmice te predstavljaju važnu podlogu za očuvanje pasmine i njezino pozicioniranje kao izvorne hrvatske peradi s proizvodima više dodane vrijednosti.

Tablica 2. Određivanje kvalitete jaja

Materijal / uzorak	Skupina pokazatelja	Parametri	Broj uzoraka
Jaja	Fizikalno-kemijska svojstva	Masa jaja, indeks oblika, udio ljuske, udio bjelanjka, udio žumanjka,	10 jaja *24 jata
	Unutarnja kvaliteta	Haughove jedinice (HJ), pH bjelanjka, pH žumanjka, boja žumanjka	10 jaja * 24 jata
	Osnovni kemijski sastav	Udio vode, pepela, ukupnih bjelančevina, ukupne masti	13 uzoraka
	Masnokiselinski profil	Sadržaj zasićenih masnih kiselina (SFA)	13 uzoraka

Prilozi:

računi, fotografije

Marijana Vrbančić Igrić, mag.ing.agr.

